

Omer paša Latas

Vrsta: Seminarski | Broj strana: 10 | Nivo: Fakultet političkih nauka

O događajima u Bosni i Hercegovini sredinom 19. vijeka, pa i o Omer - pašinom progonstvu muslimanskog plemstva pisali su mnogi historičari. Pobune bosanskih prvaka protiv osmanske vlasti i sporo provođenje reformi, uticali su na odluku Porte, da u Bosanski ejalet pošalje Omer - pašu Latasa. Poznato je da je Omer - paša Latas bio specijalista za ugušivanje ustanaka u provincijama. Dolaskom u Sarajevo 1850. godine, okupio je bosanske prvake, pročitao im ferman i zatražio od njih da reforme provedu u praksu. Njegov zadatak i glavni cilj u Bosni bio je sprovođenje sultanovih reformi kojima se protivila većina aga i begova. Kolika je ovlaštenja od sultana imao Omer - paša Latas pokazuje primjer na Hercegovini i „smaknuću“ samog vezira Ali - paše Rizvanbegovića. Ali bez obzira na to, Bosanski ejalet su zahvatile pobune u Bosanskoj Krajini, Posavini, Hercegovini i srednjoj Bosni. Sve pobune su bile vojno ugušene, a uslijedila su ubistva i progoni bosanskih prvaka. Latasova naredba o oduzimanju oružja od krišćana izazvala je pobunu u Hercegovini 1851. godine. Poslije Omer - pašinog odlaska iz Bosne krajem aprila 1852. godine, austrijske vlasti su se našle u nedoumici da li je serasker povučen zato što je prema Portinoj ocijeni obavio zadatak, ili zato što su one izazvale njegov opoziv svojim čestim protestima u Carigradu protiv njegovog postupka.

Omer - paša Latas rođen je 25.10.1806. godine, kao Mihajlo – Mića Latas, Srbin iz Like - Janja Gora, opština Plaški. Kao oficirsko dijete učio je kadetsku školu u Gospiću i stupio u vojsku kao kadet - narednik. Pobjegao je u Bosnu 1827. godine zbog pronevjeravanja novca i u Banja Luci je primio islam. Iz Banja Luke odlazi u Vidin, gdje boravi neko vrijeme. 1838. godine postaje pukovnik a potom paša, kada je Abdul Medžid stupio na vlast. Bio je odličan vojnik. U krvi je ugušio pobune u Siriji, Albaniji 1843. godine i Kurdistanu 1846. godine. Vrlo mlad imenovan je za maršala, tj. mušira. Godine 1848/49 sa Rusima okupirao je Dunavske kneževine. Na našim prostorima ostao je upamćen po tome što je slomio ustanak bosanskog begovata 1850. godine. 1853. godine uništio bi i Crnu Goru da to nisu spriječile Austrija i Rusija. U Krimskom ratu 1853. godine bio je zapovjednik turske vojske na dunavskoj liniji i dobio titulu serdari ekrema (veliki vojskovođa). Potom je učestvovao, sa engleskim i francuskim saveznicima, u opsadi Savestopolja, u borbama na Kavkazu. Ugušio je ustanke u Mesopotamiji. U Parizu je bio 1865. godine kao glavni vrhovni komandant turske vojske. Grčki ustanak na Kritu 1867. godine nije do kraja ugušio zbog loše turske flote i nedostatka borbenih sredstava, pa se sam povukao 1868. godine. Umire 1871. godine u Carigradu.

Omer - paša Latas u Bosni i Hercegovini

Revolucionarni duh koji je zahvatio Evropu 1848. godine dopro je i do granica Osmanskog Carstva, ali nije uticao na opšte stanje u njegovim graničnim provincijama. Dugogodišnje nemirno stanje u Bosni i Hercegovini bilo je pogodno, s obzirom na nezadovoljstvo domaćeg stanovništva, da razne revolucionarne ideje nađu plodno tlo za svoj razvitak. Stoga je carigrdaska vlada zaključila da je u Bosni i Hercegovini prije svega potreban mir, a on se mogao osigurati jedino ako se poboljša sistem uprave i sudstva, spriječe zloupotrebe u finansijskoj politici i uvede ravnopravnost hrišćanskog i muslimanskog stanovništva.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com